

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
za rok 2024**

Dział I

Jako osoba ponosząca odpowiedzialność za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanych przeze mnie działach administracji rządowej:

PRACA, RODZINA, ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE

(W związku z obowiązującymi przepisami prawa, ograniczającymi zakres kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach nadzoru nad Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, niniejsze oświadczenie o stanie kontroli zarządczej ogranicza się w odniesieniu do ww. jednostek wyłącznie do zakresu prawidłowości realizacji przepisów prawa przez te jednostki.)

Część A

☒ w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B

☒ w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

(Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.)

Część C

☒ nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

(Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.)

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- ☒ monitoringu realizacji celów i zadań,
- ☒ samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- ☒ procesu zarządzania ryzykiem,
- ☒ audytu wewnętrznego,
- ☒ kontroli wewnętrznych,
- ☒ kontroli zewnętrznych.

X innych źródeł informacji, tj.: oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za 2024 r. złożonych przez kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz przez kierujących komórkami organizacyjnymi w Ministerstwie.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

.....
(miejscowość, data)

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

.....
(podpis Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)

Dział II

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym:

Departament Pomocy Społecznej

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w 2024 r. w trakcie kontroli Najwyższej Izby Kontroli pn. Przestrzeganie praw mieszkańców domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz dla osób przewlekłe psychicznie chorych, w wyniku której zostały sformułowane wnioski pokontrolne dotyczące:

1. Prawnego uregulowania statusu pracowników samorządowych zatrudnionych w domach pomocy społecznej na stanowiskach pielęgniarki i opiekuna medycznego oraz wprowadzenia zasad dokumentowania świadczonych przez nich usług w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i możliwości monitorowania skuteczności zleconej farmakoterapii.
2. Określenia warunków przeprowadzania audytu domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie wskazań do pobytu osób w nich przebywających, z uwzględnieniem możliwości ich powrotu do społeczności lokalnej w sposób zapewniający jego transparentność i niezależność, przez określenie kto, kiedy i z jaką częstotliwością przeprowadza te działania.
3. Określenia zasad wydatkowania środków finansowych należących do mieszkańców domów pomocy społecznej i ich dokumentowania, w szczególności przez pracowników domów pomocy społecznej będących przedstawicielami ustawowymi mieszkańców ubezwłasnowolnionych.

Departament Rynku Pracy

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie kontroli Najwyższej Izby Kontroli pn. Program aktywizacyjny dla cudzoziemców „Razem Możemy Więcej”, w wyniku której zostały sformułowane następujące wnioski pokontrolne:

1. Dokonanie audytu wraz z ewaluacją osiągniętych rezultatów Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2025, przed podjęciem decyzji o przystąpieniu do jego kolejnej edycji.
2. Określenie wskaźników kierunkowych wraz z miernikami oraz wartościami docelowymi w Resortowym Programie Aktywizacyjnym dla Cudzoziemców na lata 2022-2025.

3. Przeprowadzanie oceny ofert konkursowych w ramach kolejnych konkursów ofert ogłaszanych na podstawie art. 62d ustawy o promocji zatrudnienia, adekwatnie do aktualnie przyjętego sposobu oceny ofert konkursowych.
4. Zapewnienie transparentności procesu oceny ofert konkursowych poprzez sporządzanie uzasadnień dla przyznanej punktacji oraz ustanowienie jednoznacznych kryteriów oceny merytorycznej.
5. Wzmocnienie nadzoru nad procesem oceny formalnej ofert konkursowych, celem wyeliminowania przypadków dotowania projektów niespełniających wymagań formalnych.

Biuro Ministra

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie kontroli Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. pn. Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w częściach: 31 –Praca, 44 – Zabezpieczenie społeczne i 63 – Rodzina oraz wykonanie planów finansowych Funduszu Pracy i Funduszu Solidarnościowego, w wyniku której został sformułowany wniosek pokontrolny dotyczący wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej zgodnie z wymogami art. 68 ustawy o finansach publicznych, w celu zapewnienia ponoszenia wydatków na kampanie informacyjno-promocyjne w sposób uzasadniony potrzebami i wynikający z realizowanych zadań.

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w następującym zakresie:

1. Utrzymania i powiększania liczby pracowników naukowych zaliczanych do liczby N (charakterystycznej dla placówek naukowych w Polsce).
2. Wahania w utrzymaniu bieżącej płynności finansowej placówki w sytuacji niskich przychodów stałych oraz specyficznego (fakturowanie odraczające w czasie otrzymanie środków za już wykonaną pracę) sposobu finansowania niektórych obszarów działalności placówki.
3. Trudności w utrzymaniu ciągłości realizowanych zadań w sytuacji braku zastępowalności pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy (niewielka kadra, w tym szczupła kadra obsługowa), stała potrzeba zwiększania staranności prowadzonych postępowań dla zamówień wyłączonych ze stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, poprawa przestrzegania zasad rachunkowości, zwiększenie dbałości o przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej, w tym, zasilanie archiwum zakładowego IPiSS dokumentacją archiwalną wytworzoną w komórkach organizacyjnych Instytutu.
4. Małego udziału prac własnych pracowników Instytutu w sytuacji obciążenia pracowników naukowych udziałem w projektach badawczych.

Ochotnicze Hufce Pracy

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w związku z:

1. Brakiem jednolitych procedur w zakresie nadzoru (w tym skutecznego monitoringu realizacji zadań jednostek organizacyjnych podległych Komendzie) wynikających m.in. z luk prawnych.
2. Funkcjonowaniem systemu kadrowego, w tym procesu naboru i fluktuacji kadry mogącej powodować zagrożenie dla prawidłowej realizacji zadań.
3. Niewystarczającym poziomem przekazywania informacji pomiędzy pracownikami Komendy.
4. Niedoświadczonym procesem identyfikacji ryzyk w odniesieniu do celów i zadań operacyjnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w zakresie:

1. Opóźnień w kierowaniu zobowiązań do przymusowego dochodzenia, częstotliwości monitorowania toczących się postępowań egzekucyjnych w celu podniesienia skuteczności dochodzenia należności oraz bieżącej aktualizacji zapisów na kontach płatników składek w zakresie odpisywania przedawnionych należności.
2. Opóźnień w transferze/wypłacie środków z subkonta ubezpieczonego oraz opóźnień wypłaty środków w ramach wypłaty gwarantowanej po zmarłym świadczeniobiorcy.
3. Niewystarczającego stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS – wynikającego z braku możliwości spełnienia przez ZUS oczekiwań finansowych lekarzy w stosunku do wynagrodzeń oferowanych im na rynku pracy – powodującego trudności w zapewnieniu sprawnej realizacji zadań.
4. Ograniczonej możliwości terminowego i skutecznego wdrożenia nowych zadań nałożonych na ZUS wraz ze wspierającymi je systemami informatycznymi, a także licznych zmian przepisów prawa obowiązujących ZUS z uwagi na niewystarczający okres *vacatio legis*, czego skutkiem są trudności w przygotowaniu ZUS do ich wdrożenia, w szczególności w zakresie programu „Aktywny rodzic”, tzw. „renty wdowiej” oraz tzw. „wakacji składkowych”.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

Departament Pomocy Społecznej

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie przestrzegania praw mieszkańców domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz dla osób przewlekłe psychicznie chorych:

1. W związku z tym, że kwestia realizacji zalecenia Najwyższej Izby Kontroli dotyczącego prawnego uregulowania statusu pracowników samorządowych zatrudnionych w domach pomocy społecznej na stanowiskach pielęgniarki i opiekuna medycznego, które są zaliczane do zawodów medycznych, oraz wprowadzenia zasad dokumentowania świadczonych przez nich usług, wykracza poza kompetencje Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w dniu 16 stycznia 2025 r. skierowane zostało pismo do Ministerstwa Zdrowia z zaproszeniem do współpracy w zakresie przedmiotowego wniosku NIK. Zatem kwestia ewentualnych zmian uregulowań prawnych pracowników medycznych zatrudnionych w domach pomocy społecznej będzie podjęta w zależności od uzgodnień z Ministrem Zdrowia.
2. Podjęcie prac nad przeprowadzeniem audytu w domach pomocy społecznej w ramach jednego z projektów niekonkurencyjnych realizowanych przez Ministerstwo w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027. Jednym z zadań projektu realizowanego w ramach FERS pod nazwą: „Wsparcie instytucji regionalnych w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych” będzie wykonanie audytu dotyczącego świadczenia usług we wszystkich regionach - badanie, przegląd i ocena domów pomocy społecznej. Analiza uwzględni m.in. strukturę mieszkańców oraz zdrowotno-społeczne powody, które przyczyniły się do skierowania i pobytu w placówkach. Wnioski z przeprowadzonego audytu posłużą do dalszych analiz i ewentualnych propozycji zmian prawnych w tym obszarze.
3. W dniu 16 stycznia 2025 r. skierowane zostało pismo do Ministra Sprawiedliwości w sprawie możliwych działań Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie realizacji przedmiotowego wniosku, m.in. w kwestii odpowiedniego nadzoru sprawowanego przez sądy nad wywiązywaniem się z funkcji opiekuna prawnego nad ubezwłasnowolnionymi mieszkańcami domów pomocy społecznej, zwłaszcza w odniesieniu do dysponowania środkami finansowymi osób ubezwłasnowolnionych. Kwestia ta będzie przedmiotem prac w kontekście przeanalizowania zasadności wprowadzenia ewentualnych dodatkowych uregulowań w tym obszarze.

Departament Rynku Pracy

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej odnośnie sformułowanych wniosków pokontrolnych NIK:

1. Ministerstwo, w przypadku podjęcia decyzji o ogłoszeniu drugiej edycji Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2025, określi wskaźniki kierunkowe wraz z miernikami oraz wartościami docelowymi.
2. Ministerstwo będzie przeprowadzało proces oceny ofert w ramach kolejnych konkursów ofert ogłaszanych na podstawie art. 62d ustawy o promocji zatrudnienia, adekwatnie do aktualnie przyjętego sposobu oceny ofert konkursowych.
3. Przy przeprowadzaniu kolejnych konkursów Ministerstwo zapewni transparentność procesu oceny ofert konkursowych poprzez sporządzanie uzasadnień dla przyznanej punktacji oraz ustanowienie jednoznacznych kryteriów oceny merytorycznej.
4. Przy przeprowadzeniu kolejnych konkursów wzmocniony zostanie nadzór nad procesem oceny formalnej ofert konkursowych, celem wyeliminowania przypadków dotowania projektów niespełniających wymagań formalnych. W MRPiPS został powołany roboczy zespół ds. przygotowania polityki zarządzania dotacjami. Zespół ma na celu opracowanie regulacji prowadzących do ujednolicenia i podniesienia jakości i efektywności procesu przekazywania środków finansowych przez Ministerstwo.

Biuro Ministra

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej odnośnie sformułowanych wniosków pokontrolnych NIK:

Ministerstwo, planując działania informacyjno-promocyjne w tym kampanie, organizację wydarzeń medialnych i promocyjnych, jak również inne działania informacyjno-edukacyjne związane z ponoszeniem wydatków, kierować będzie się przede wszystkim uzasadnionymi potrzebami, wynikającymi z realizowanych zadań, zasadą celowego, racjonalnego oraz oszczędnego wydatkowania środków publicznych. Realizując politykę informacyjno-promocyjną Ministerstwa, kluczowym jest, aby wszystkie postępowania o udzielenie zamówień publicznych były przeprowadzone z zachowaniem zasad przejrzystości postępowania, uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

W celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej utrzymywane są, stosowane także w latach poprzednich, następujące działania:

1. Bieżąca kontrola najłabiej funkcjonujących obszarów kontroli zarządczej, w tym liczba N Instytutu, problem niewielkiej kadry obsługowej w stosunku do liczby i poziomu skomplikowania prowadzonych projektów i przedsięwzięć.
2. Utrzymywanie stałego, zwiększonego przepływu informacji pomiędzy Kierownikami Pionów Badawczych a pracownikami naukowymi Instytutu w kontekście stałych aktywności kadry N.
3. Z uwagi na brak stanowisk kierowniczych średniego szczebla utrzymywanie bezpośredniego kontaktu zastępcy dyrektora ds. ekonomicznych z każdym z pracowników, na którym spoczywa obowiązek wydatkowania środków finansowych.
4. Utrzymanie wysokiego zaangażowania radcy prawnego obsługującego IPISS dla zwiększenia formalnej poprawności dokumentów przygotowywanych przez dyrekcję i pracowników.
5. Stałe zwiększanie wykorzystania na bieżące potrzeby naukowe i organizacyjne współdzielonych przestrzeni dyskowych oraz narzędzi do pracy grupowej (MS SharePoint, MS Teams).

Ochotnicze Hufce Pracy

Planowane działania, które zostaną podjęte, w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

1. Zintensyfikowanie prac legislacyjnych dotyczących sprawowania nadzoru przez Komendanta Głównego OHP w jednostkach organizacyjnych OHP.
2. Przeprowadzenie analizy możliwości automatyzacji monitorowania i oceny kontroli zarządczej, w tym wdrożenie systemu IT do zarządzania ryzykiem lub integracji systemu EZD z narzędziami analitycznymi oraz automatyzacji raportowania realizacji zadań (systemu sprawozdawczości).
3. Opracowanie procedury dotyczącej jednolitej metodologii określania mierników i wskaźników oceny realizacji zadań.
4. Usprawnienie procesu samooceny kontroli zarządczej poprzez wdrożenie elektronicznych narzędzi do analizy danych.
5. Analiza i wdrożenie systemu zgłoszeń i powiadomień o ryzykach, obejmującego automatyczne alerty w przypadku wykrycia zagrożeń lub opóźnień w realizacji zadań oraz raportowanie ryzyk, np.: poprzez dedykowaną zakładkę w intranecie lub w systemie EZD.
6. Zintensyfikowanie szkoleń i instruktaży dla pracowników Komendy w obszarze zarządzania ryzykiem.
7. Kontynuacja prac Zespołu do przeprowadzenia oceny potencjału zasobów kadrowych w Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy oraz analizy fluktuacji kadr w Ochotniczych Hufcach Pracy.
8. Kontynuacja prac związanych z wdrażaniem elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie:

1. Opóźnień w kierowaniu zobowiązań do przymusowego dochodzenia, częstotliwości monitorowania toczących się postępowań egzekucyjnych w celu podniesienia skuteczności dochodzenia należności oraz bieżącej aktualizacji zapisów na kontach płatników składek w zakresie odpisywania przedawnionych należności:
 - a) rozwój i usprawnianie narzędzi informatycznych wspierających realizację zadań w obszarze dochodów, w tym w zakresie procesów: dochodzenia nienależnie pobranych świadczeń, pomocy przy odzyskiwaniu należności w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, upadłościowych, przymusowego dochodzenia należności wobec osób odpowiedzialnych za zadłużenie płatnika, a także prace nad robotyzacją i automatyzacją procesów związanych z obsługą kont płatników i dochodzeniem należności,
 - b) rozszerzenie systemowej, masowej komunikacji z płatnikami składek na PUE ZUS w zakresie wezwania do zapłaty bieżących należności (działania przedegzekucyjne), w celu zwiększenia dyscypliny płatniczej zapewniającej wpływ z tytułu składek na co najmniej dotychczasowym poziomie,
 - c) powołanie kolejnego wydziału obsługi kont nieczynnych oraz zwiększenie zakresu kont obsługiwanych w tych komórkach, w celu zwiększenia efektywności porządkowania zapisów na kontach nieczynnych z saldem,
 - d) wprowadzenie programu pomocowego dla oddziałów ZUS w aglomeracji warszawskiej,
 - e) monitorowanie współpracy na poziomie lokalnym z organami skarbowymi w oparciu o przedłożone przez oddziały raporty, w celu ustalenia najskuteczniejszych metod dochodzenia należności, w tym m.in. zwiększenia odzyskiwanych przez te organy egzekucyjne kwot należności na rzecz ZUS oraz dążenie do efektywniejszej współpracy pomiędzy organami dochodzącymi należności publicznoprawnych, również w zakresie usuwania barier interpretacyjnych,
 - f) aktualizacja modelu organizacji pracy w komórkach obszaru realizacji dochodów, wspierającego efektywne zarządzanie zespołem pracowników i wykorzystującego dobre praktyki oddziałów w bieżącej organizacji pracy i realizacji zadań,

- g) wzmocnienie efektywności współpracy z oddziałami ZUS w zakresie identyfikacji ryzyk i problemów w osiągnięciu wyznaczonych celów oraz planowania rozwiązań wspierających podejmowane działania mające na celu zwiększenie efektywności i skuteczności kontroli zarządczej,
 - h) proponowanie zmian legislacyjnych w obszarze realizacji dochodów.
2. Opóźnień w transferze/wypłacie środków z subkonta ubezpieczonego oraz opóźnień wypłaty środków w ramach wypłaty gwarantowanej po zmarłym świadczeniobiorcy podjęcie działań związanych z optymalnym rozłożeniem obciążenia pracą w obszarze obsługi wniosków o podział/wypłatę środków z subkonta i wypłatę gwarantowaną w celu zmniejszenia zaległości w realizacji tych wniosków.
3. Niewystarczającego stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS – wynikającego z braku możliwości spełnienia przez ZUS oczekiwań finansowych lekarzy w stosunku do wynagrodzeń oferowanych im na rynku pracy – powodującego trudności w zapewnieniu sprawnej realizacji zadań:
- a) kontynuowanie działań zmierzających do uzupełnienia stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS,
 - b) kontynuowanie monitorowania i zarządzania strumieniem spraw orzecznich oraz wprowadzanie zmian w organizacji pracy w celu zapewnienia terminowości wydawania orzeczeń,
 - c) kontynuowanie prac nad zwiększeniem poziomu wynagrodzeń oraz podejmowanie działań zwiększających pozapłacową atrakcyjność zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS, w tym poprzez uelastycznienie zasad zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS.
4. Ograniczonej możliwości terminowego i skutecznego wdrożenia nowych zadań nałożonych na ZUS wraz ze wspierającymi je systemami informatycznymi, a także licznych zmian przepisów prawa obowiązujących ZUS z uwagi na niewystarczający okres *vacatio legis*, czego skutkiem są trudności w przygotowaniu ZUS do ich wdrożenia, w szczególności w zakresie programu „Aktywny rodzic”, tzw. „renty wdowiej” oraz tzw. „wakacji składkowych”:
- a) udział w procesie legislacyjnym oraz zgłaszanie opinii i ryzyk związanych m.in.: z planowanym zakresem i terminem projektowanych zmian legislacyjnych,
 - b) przygotowywanie wytycznych, zaleceń, szkoleń dla pracowników w celu przygotowania do realizacji nowych zadań ustawowych,
 - c) prace nad dostosowaniem systemów informatycznych do zmian legislacyjnych.

Dział III

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Departament Pomocy Społecznej

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej Departamentu Pomocy Społecznej za rok 2023, w którym planowano działania na rok 2024, dotyczyło komórki organizacyjnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej utworzonej na mocy zarządzenia nr 655 Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zgodnie z zarządzeniem nr 5 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do zadań Departamentu Pomocy Społecznej włączono zadania realizowane przez dotychczasowy Departament Polityki Senioralnej. Zawarte w Oświadczeniu zastrzeżenia w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej Departamentu Pomocy Społecznej w roku 2023 i działania zaplanowane na rok 2024 dotyczyły wyłącznie obszaru działania byłego Departamentu Polityki Senioralnej i zaleceń Najwyższej Izby Kontroli w zakresie realizacji programu

wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (b. Departament Polityki Senioralnej) oraz wybrane organizacje pozarządowe (wystąpienie pokontrolne z dnia 6 lutego 2023 r. i informacja pokontrolna z dnia 6 lipca 2023 r.). Ustawą z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz.U. poz. 834) z dniem 1 lipca 2024 r. zadania byłego Departamentu Polityki Senioralnej zostały przeniesione z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Biuro Obsługi Ministerstwa

W ramach realizacji zaplanowanych w 2024 r. działań Ministerstwo zawarło umowę z Orlen S.A. w zakresie przejazdów wszystkimi płatnymi autostradami z wykorzystaniem rozwiązania videotollingu, dzięki czemu opłata z tytułu przejazdów autostradami nie wymaga wnoszenia dodatkowych opłat. Ponadto, co najmniej raz na kwartał osoba koordynująca pracę Zespołu ds. Obsługi Transportowej przypomina kierowcom o obowiązujących zasadach. Warto zaznaczyć, że z dniem 1 lipca 2023 r. został zniesiony pobór opłat na odcinkach autostrad zarządzanych przez GDDKiA dla pojazdów lekkich, co eliminuje możliwość wystąpienia opisywanej nieprawidłowości

Biuro Ministra

W celu wyeliminowania ewentualnych opóźnień w udzielaniu odpowiedzi na interpelacje, zapytania czy wystąpienia poselskie zastosowane zostały mechanizmy prolongowania terminów na udzielenie odpowiedzi. Taka praktyka jest akceptowana zarówno przez Kancelarię Sejmu, Senatu, jak i Posłów na Sejm RP.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Najistotniejsze działania podjęte w 2024 r. obejmowały:

1. W zakresie opóźnień w kierowaniu zobowiązań do przymusowego dochodzenia, częstotliwości monitorowania toczących się postępowań egzekucyjnych w celu zwiększenia ich skuteczności oraz bieżącej aktualizacji zapisów na kontach płatników składek w zakresie odpisywania przedawnionych należności między innymi:
 - 1) zainicjowano i realizowano działania wprowadzające rozwiązania systemowe wspierające pracowników w kierowaniu należności do przymusowego dochodzenia i obsłudze konta płatnika składek, w szczególności:
 - prace nad dostosowaniem systemów informatycznych do zmian legislacyjnych w obszarze przymusowego dochodzenia należności,
 - powołanie nowych i wznowienie projektów wprowadzających automatyzację obsługi procesów,
 - wdrożenie robotów wspierających proces monitorowania kont płatników składek, którym udzielona została ulga w spłacie należności,
 - wdrożenie robotów wspierających odpisywanie przedawnionych należności na kontach płatników składek,
 - wdrożenie robotów do tworzenia not księgowych dla zatwierdzonych planów podziału wpłat na tle zbiegu egzekucji,
 - wdrożenie robotów wspierających zarządzanie przydziałem kont na rejonach,
 - wdrożenie funkcjonalności umożliwiającej pełną ewidencję dokonanych zabezpieczeń na majątku dłużników, a w konsekwencji systemowe wsparcie przy wydawaniu oświadczeń/zaświadczeń umożliwiających wykreślenie zabezpieczenia;

Działania te miały również na celu zapewnienie ciągłości realizacji zadań w obszarze przymusowego dochodzenia należności, w związku ze zmianami legislacyjnymi związanymi z nowelizacją ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które weszły w życie 25 marca 2024 r.

- 2) weryfikowano jakość obsługi kont płatników i analizowano jej wyniki na poziomie oddziałów i Centrali ZUS, wyniki analizy i zalecenia omawiano na naradach z kierownictwem oddziałów;
 - 3) uruchomiono krzyżowe kontrole obsługi kont płatników w zakresie obsługi alertów APB, w tym odpisywania przedawnionych należności oraz sporządzania wybranych not księgowych;
 - 4) przeprowadzono systemowe informowanie płatników składek o stanie rozliczeń za 2023 r., w tym saldzie konta według stanu na 31 grudnia 2023 r. oraz kontynuowano cykliczną wysyłkę informacji do płatników na ich profil na PUE ZUS o braku przekazania rozliczenia miesięcznych składek, zbliżającym się terminie płatności rat układów ratałnych, braku bieżącej płatności pomimo upływu terminu na jej uregulowanie;
 - 5) monitorowano realizację wyznaczonych celów w ramach ZPC (system zarządzania przez cele) w kontekście zidentyfikowanych słabości w ramach kontroli zarządczej oraz omawiano wyniki i zalecenia na tym tle z kierownictwem oddziałów;
 - 6) w celu wzmocnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w obszarze realizacji dochodów i wsparcia oddziałów w osiąganiu celów wyznaczanych w ramach ZPC powołano i prowadzono prace grupy roboczej składającej się z reprezentantów poszczególnych regionów, która wspierała monitorowanie i analizę realizacji wyznaczonych celów w ramach ZPC przez oddziały, a także umożliwiła zwiększenie efektywności współpracy z oddziałami w zakresie identyfikacji ryzyk i problemów w realizacji zadań oraz w osiągnięciu wyznaczonych celów w ramach ZPC; prace tej grupy wspierały również działania w zakresie monitorowania jakości realizacji zadań w oddziałach;
 - 7) zalecano oddziałom zwiększenie współpracy w obszarze przymusowego dochodzenia należności z administracyjnymi organami egzekucyjnymi, szczególnie w zakresie koordynacji działań podejmowanych wobec dłużników;
 - 8) cyklicznie udostępniano oddziałom zestawienia wspomagające monitorowanie działań w obszarze przymusowego dochodzenia należności, w tym planowania i priorytetyzacji zadań;
 - 9) podpisano umowę z Krajową Izbą Rozliczeniową na udostępnienie usługi OGNIVO umożliwiającą elektroniczne dokonywanie zajęć rachunków bankowych i pozyskiwanie informacji o rachunkach bankowych dłużników – zapewnienie ciągłości działania usługi;
 - 10) powołano zespół ds. rozwoju modelu organizacji pracy w komórkach rozliczeń kont płatników składek, realizacji dochodów i koordynacji usług dochodowych, który prowadził prace analityczne w zakresie ustalenia optymalnego modelu organizacyjnego wspierającego efektywną realizację zadań w zakresie obsługi kont płatników składek i dochodzenia należności.
2. W zakresie niewystarczającego stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS, powodującego trudności w zapewnieniu sprawnej realizacji zadań między innymi:
- 1) podejmowano doraźne działania organizacyjne dotyczące wspomagania terenowych jednostek organizacyjnych w celu zapewnienia terminowości wydawania orzeczeń (odmiejscowienie);
 - 2) kontynuowano działania zmierzające do uzupełnienia stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS, w tym m.in. prowadzono intensywne prace związane z naborem na stanowiska lekarzy orzecznictwa lekarskiego i docieraniem z informacją o prowadzonych naborach do środowisk lekarskich, monitorowano stan zatrudnienia i wyniki postępowań rekrutacyjnych w oddziałach, zwiększono poziom wynagrodzeń lekarzy orzekających w ZUS, podejmowano działania zwiększające pozapłacową atrakcyjność zatrudnienia lekarzy w ZUS, w szczególności zapewniano elastyczne warunki zatrudnienia lekarzy orzecznictwa, a także uzyskano wpis ZUS na kolejny okres (tj. lata 2025-2026) do rejestru podmiotów prowadzących szkolenia podyplomowe lekarzy, co pozwala lekarzom zatrudnionym w ZUS realizować ustawowy obowiązek doskonalenia zawodowego w związku z uczestnictwem w wewnętrznych szkoleniach organizowanych przez ZUS.
3. W zakresie długu technologicznego w eksploatowanych systemach i infrastrukturze IT:
- 1) kontynuowano migrację platformy Itanium na IaaS;
 - 2) kontynuowano proces wygaszania aplikacji ARS i przenoszenia jego funkcjonalności do narzędzi opartych na nowych technologiach;

- 3) zakupiono i wdrożono wydajne urządzenia wielofunkcyjne, drukarki przystanowiskowe i mobilne w celu poprawienia jakości środowiska pracy;
- 4) zmigrowano bazę DB2 aplikacji EPWD UK na IaaS oraz podniesiono jej wersję z 9.7 na 11.5.

Ochotnicze Hufce Pracy

Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

1. Opracowano procedurę dotyczącą ujednolicenia systemu kontroli zarządczej w OHP, w tym przeprowadzania samooceny – znowelizowano zarządzenie w sprawie zasad kontroli zarządczej w Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy oraz w jednostkach organizacyjnych Ochotniczych Hufców Pracy.
2. Usystematyzowano działania związane z zarządzaniem ryzykiem w Komendzie i w jednostkach jej podległych.
3. Opracowano wytyczne dotyczące wyznaczania celów, zadań, mierników oraz ich monitorowania.
4. Opracowano procedurę obligującą kierowników komórek organizacyjnych Komendy do przeprowadzania analizy ryzyk operacyjnych.
5. Przeprowadzono szkolenia (w tym centralne) oraz instruktaże indywidualne dotyczące kontroli zarządczej ze szczególnym uwzględnieniem procesu zarządzania ryzykiem.
6. Podjęto prace dotyczące wdrożenia elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją.